

Vilket betyg ger barn, ungdomar och föräldrar Kulturskolan i Stockholm

Under de senaste 30 åren har barns och ungdomars rätt till inflytande på samhällsutvecklingen i stort, liksom på fritids- och kulturpolitiken, diskuterats och en rad förslag har lagts både i kommunerna och i riksdagen för att förstärka barns och ungdomars inflytande.

I den av Sverige ratificerade barnkonventionen 1989 uttrycks i paragraf 12 barnens rätt att bli hörda ”i de administrativa förfaranden som rör barnen. Ju äldre de är desto mer ska barnens åsikter tillmätas betydelse”. Stockholms stad fattade på 1990-talet en rad beslut med anledning av bl a barnkonventionen. I ett tjänsteutlåtande inför beslutet står det följande:

”Barnkonventionen tillförsäkrar rätt till inflytande och påverkansmöjligheter för barn och unga i beslut som direkt gäller dem. Denna rätt gäller såväl i ett individuellt sammanhang exempelvis vid en vårdnadstvist, som vid mer allmänna eller grupprelaterade beslut om exempelvis skol- och trafikmiljö. Barns och ungdomars reella inflytande ska öka i staden. Ökat inflytande för barn och ungdomar utgår från en övertygelse om att barns och ungdomars synpunkter och krav är av faktiskt intresse för staden och att de är viktiga för att utveckla och förbättra det gemensamma. Det är dessutom av stor vikt att barn och ungdomar bibringas en positiv upplevelse av samhällets intresse av att de och andra medborgare kan delta aktivt i den demokratiska beslutsprocessen. Detta innebär att det måste finnas lyhördhet och intresse att ta del av de uppfattningar som förs fram”.

Stockholms stad har också vid ett flertal tillfällen fattat beslut om att förvaltningarna ska följa upp i vilken grad invånarna är nöjda med den service som erbjuds. I kommunstyrelsens utlåtande 2001 står det bl a följande: ”Nämnderna bör bl a följa förvaltningens genomförande av kvalitetsarbetet och också hur kunderna/brukarna upplever kvaliteten i enhetens arbete och trovärdigheten i åtagandena... Enheterna bör följa upp resultatet av sitt arbete i förhållande till åtaganden, kvalitetsgarantier samt hur kunderna/brukarna upplever enhetens arbete... Därutöver är det viktigt att finna former för att tillvarata medborgarnas synpunkter på servicen”.

Kulturskolans ledning i Stockholms stad formulerar sig år 2002 på följande sätt: ”Vi ska ha nöjda kunder som erbjuds ett stimulerande utbud av aktiviteter”.

Det verkar alltså finnas en bred politisk enighet om att det är viktigt att lyssna på barn och ungdomar och övriga medborgare när man planerar och beslutar inom bl a fritids- och kulturområdet.

Stockholms stads Kulturskola bildades 1996 genom en sammanslagning av kommunala musikskolan (startades 1961) och Vår Teater (startades 1942). Kulturskolan har sedan breddat sitt utbud genom att låta intresserade elever delta i ämnena Bild&Form och Dans. Nettokostnaden för hela Kulturskolan är år 2002 omkring 100 miljoner kronor och för år 2003 omkring 110 miljoner kronor. Kulturskolan i Stockholm har, i motsats till många andra aktiviteter på fritidsfältet, lika stora ekonomiska anslag i dag med hänsyn till penningvärdets utveckling som år 1990.

Kulturskolan i Stockholm har år 2002 följande inriktningsmål:

- ”utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter sträva mot att alla barn och ungdomar skall erbjudas kulturskolverksamhet på olika nivåer, inom olika konstområden och av god pedagogisk kvalitet såväl på fritiden som inom skolans ram
- skapa kreativa mötesplatser för såväl pojkar som flickor och bejaka kulturell, social och etnisk mångfald
- skapa tvärkulturella mötesplatser mellan Kulturskolans olika konstarter och därigenom ge barn och ungdomar ytterligare dimensioner av kulturupplevelser
- bidra till skolutveckling där den estetiska dimensionen i skolan är en drivkraft i läroprocesserna”.

Vid årsskiftet 2001/2002 deltog 12 600 barn och ungdomar och i januari 2003 13 500 barn och ungdomar i den del av Kulturskolans verksamhet som sker på deltagarnas fritid. En del av dessa barn och ungdomar deltar i flera av Kulturskolans fyra ämnen. Om man därför istället räknar antalet barn och ungdomar (individer) som är med i Kulturskolan i januari år 2003 är siffran 11 623. **Det är de barn och ungdomar som deltar i Kulturskolan på sin fritid som vi har studerat i denna undersökning.** Omkring 13 % av Stockholms barn och ungdomar från årskurs 2 i grundskolan till och med sista årskursen i gymnasiet deltar i Kulturskolans verksamhet. Dessutom arbetar Kulturskolan på uppdrag av Stockholms grund- och gymnasieskolor och når på det sättet ytterligare ca 12 000 elever på deras skoltid. 5 800 barn och ungdomar står i januari 2003 i kö till Kulturskolan.

Kulturskolans fyra olika delar är Musikskolan, Vår Teater, Bild&Form och Dans. I tabell 1 visas storleksrelationen mellan de fyra olika delarna 2002 och 2003.

Tabell 1. Andelen ungdomar i Kulturskolans olika delar. %. Registerdata januari 2002 och januari 2003.

	Januari 2002	Januari 2003
Musikskolan	63	61
Vår teater	31	29,5
Dans	4	6,5
Bild & Form	2	3

Vi ser att Musikskolan och Vår Teater är de stora delarna av Kulturskolan.

Kulturskolan som helhet består av 64% flickor och 36% pojkar både 2002 och 2003.

I tabell 2 presenteras könsfördelningen i de olika delarna/ämnena.

Tabell 2. Andelen pojkar och flickor i Kulturskolans olika delar. %. Registerdata januari 2002 och 2003.

	2002		2003	
	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor
Dans	7	93	8	92
Vår teater	23	77	23	77
Bild&Form	24	76	24	76
Musikskolan	45	55	45	55

Flickor är överrepresenterade i alla fyra delarna av Kulturskolan. Flickdominansen är störst i Dans och minst i Musikskolan. Bortsett från Musikskolan är flickor starkt överrepresenterade i alla delar. Det framgår också av tabell 2 att könsfördelningen inte har förändrats mellan 2002 och 2003.

Syftet med den här rapporten är att redovisa dels hur barn och ungdomar i Kulturskolans fyra delar, dels hur föräldrar till barn i Kulturskolans musikundervisning betygssätter Kulturskolan.

Nettourvalet i barn- och ungdomsgruppen är 1187 elever. Antalet besvarade enkäter är 1005. Svarsfrekvensen är alltså 85%. Även i föräldragruppen är svarsfrekvensen 85%.